การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ในหน่วยงานภาครัฐของจังหวัดสมุทรสาคร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริตจังหวัดสมุทรสาคร
สำนักงานจังหวัดสมุทรสาคร (กลุ่มงานบริหารทรัพยากรบุคคล)
โทร. ๐ ๓๔๔๒ ๗๓๘๗

คำนำ

เหตุการณ์ความเสี่ยงด้านการทุจริตหากเกิดแล้วจะมีผลกระทบทางลบ ซึ่งปัญหามาจากสาเหตุต่าง ๆ ที่ค้นหาต้นตอที่แท้จริงได้ยาก ความเสี่ยงจึงจำเป็นต้องคิดล่วงหน้าเสมอ การป้องกันการทุจริตคือการแก้ไขปัญหาการทุจริตที่ยั่งยืน ซึ่งเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของหัวหน้าส่วนราชการ และบุคลากรภาครัฐทุกคนเป็นเจตจำนงของทุกองค์กรที่ร่วมต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบอันเป็นวาระเร่งด่วนของรัฐบาล

การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ในองค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกันได้ในระดับหนึ่งว่าการดำเนินงานขององค์กรจะไม่มีการทุจริต หรือในกรณีที่พบการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้น ก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรอื่นที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าโดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงาน แต่อย่างใด

จังหวัดสมุทรสาคร จึงได้รวบรวมแผนบริหารความเสี่ยงจากส่วนราชการสังกัดราชการบริหารส่วนภูมิภาคจังหวัดสมุทรสาคร เพื่อเป็นแนวทางในการป้องกันบุคลากรของจังหวัดสมุทรสาครไม่ให้กระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบ ซึ่งเป็นการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริตจังหวัดสมุทรสาคร
สำนักงานจังหวัดสมุทรสาคร
กลุ่มงานบริหารทรัพยากรบุคคล

รายงานการวิเคราะห์ความเสี่ยง
การทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนในการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบของจังหวัดสมุทรสาคร ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๙

.....

๑. สถานการณ์การทุจริต

การทุจริตคอร์รัปชัน คือการใช้อำนาจหรืออิทธิพลในตำแหน่งหน้าที่ที่ตนเองมีอยู่เพื่อเอื้อประโยชน์ให้แก่ตนเอง ญาติ พี่น้อง และพวกพ้อง การทุจริตเป็นปรากฏการณ์ทางสังคมที่มีความสลับซับซ้อน ซึ่งในการแก้ไขปัญหาการทุจริตในสังคมไทย องค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (Transparency International) มีความเห็นว่า จำเป็นต้องดำเนินการเป็นกรณีพิเศษ กล่าวคือต้องมีการออกแบบมาตรการแก้ไขปัญหาการทุจริตเป็นการเฉพาะประเทศ โดยจะต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานของการวิเคราะห์ปัญหาอย่างรอบด้าน ทั้งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสาเหตุการทุจริต และลักษณะของความเสี่ยง หรือความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น รวมถึงต้องพิจารณาปัญหาบนพื้นฐานของความเป็นจริง และความสัมพันธ์เชื่อมโยงกับองค์กรหรือโครงสร้างทางสถาบันของชาติที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตที่อาจจะถูกกระทบจากการดำเนินมาตรการดังกล่าวด้วย สำหรับประเทศไทยการทุจริตมีความเกี่ยวพันกับการทำนิติกรรมกับต่างประเทศ รวมทั้งการทำธุรกรรมทางการเงินที่มีความเชื่อมโยงกัน ทั้งในประเทศและต่างประเทศเพิ่มมากขึ้น โดยในประเทศไทยนั้นการทุจริตมีอยู่ในทุกระดับตั้งแต่การเมืองในระดับประเทศ ระดับท้องถิ่น ระดับข้าราชการ ทั้งฝ่ายพลเรือน ทหาร และตำรวจ ตลอดจนการทุจริตในภาคเอกชน ซึ่งเข้ามาร่วมงานกับภาครัฐ

การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมหรือผลประโยชน์ทับซ้อน รวมถึงการรับสินบน ถือเป็นการทุจริตคอร์รัปชันประเภทหนึ่งเพราะเป็นการแสวงหาประโยชน์ส่วนบุคคล โดยการละเมิดต่อกฎหมายหรือจริยธรรมด้วยการใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่ไปแทรกแซงการใช้ดุลพินิจในกระบวนการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่ของรัฐ จนทำให้เกิดการละทิ้งคุณธรรมในการปฏิบัติหน้าที่ขาดความเป็นอิสระ ความเป็นกลางและความเป็นธรรม จนส่งผลกระทบต่อส่วนรวม และทำให้ผลประโยชน์ขององค์กร หน่วยงาน และสังคมต้องสูญเสียไป เช่น ผลประโยชน์ทางการเงิน คุณภาพการให้บริการ ความเสมอภาคและความเป็นธรรม

๒. การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมหรือผลประโยชน์ทับซ้อน และการให้ - การรับของขวัญและผลประโยชน์ หรือการรับสินบน

๒.๑ การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมหรือผลประโยชน์ทับซ้อน หมายถึง สภาวการณ์ หรือข้อเท็จจริงที่บุคคล ไม่ว่าจะเป็นนักการเมือง ข้าราชการ พนักงานบริษัท หรือผู้บริหาร ซึ่งอาจมีอำนาจหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่รับผิดชอบ และส่งผลกระทบต่อประโยชน์ส่วนรวม ซึ่งการกระทำนั้นอาจจะเกิดขึ้นอย่างรู้ตัวหรือไม่รู้ตัว ทั้งเจตนาและไม่เจตนา และมีรูปแบบที่หลากหลายไม่จำกัดอยู่ในรูปของตัวเงินหรือทรัพย์สินเท่านั้น แต่รวมถึงผลประโยชน์อื่น ๆ ที่ไม่ใช่รูปตัวเงินหรือทรัพย์สินก็ได้ อาทิ การแต่งตั้งพรรคพวกให้ดำรงตำแหน่งในหน่วยงาน การพิจารณาอนุมัติ/อนุญาตให้ญาติพี่น้องหรือบริษัทที่ตนมีส่วนได้ส่วนเสียได้รับสัมปทานหรือผลประโยชน์จากทางราชการโดยมิชอบ

๒.๒ สินบน หมายถึง ทรัพย์สินหรือประโยชน์อย่างอื่นที่ให้แก่บุคคลเพื่อให้ผู้นั้นกระทำการหรือละเว้นไม่กระทำการตามที่ผู้จ่ายเงินสินบนต้องการ

๒.๓ การวิเคราะห์ความเสี่ยง หมายถึง กระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่เป็นระบบในการบริหารปัจจัยและควบคุมกระบวนการปฏิบัติงาน เพื่อลดมูลเหตุของโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหายจากการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน

ประเภทของ...

ประเภทของความเสี่ยง แบ่งออกเป็น ๓ ด้าน ดังนี้

(๑) ความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นด้านการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘

(๒) ความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

(๓) ความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นด้านการใช้จ่ายงบประมาณ

สาเหตุของการเกิดความเสี่ยง อาจเกิดจากปัจจัยหลัก ๒ ปัจจัย คือ

(๑) ปัจจัยภายใน เช่น นโยบายของผู้บริหาร ความซื่อสัตย์ จริยธรรม คุณภาพของบุคลากร และการเปลี่ยนแปลงระบบงานความเชื่อถือได้ของระบบสารสนเทศ การเปลี่ยนแปลงผู้บริหารและเจ้าหน้าที่บ่อยครั้ง การควบคุมกำกับดูแลไม่ทั่วถึง และการไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับของหน่วยงาน เป็นต้น

(๒) ปัจจัยภายนอก เช่น กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับของทางราชการ การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี หรือสภาพการแข่งขัน สภาวะแวดล้อมทั้งทางเศรษฐกิจและการเมือง เป็นต้น

๓. การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดการทุจริต

กระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่เป็นระบบในการบริหารปัจจัยและควบคุมกระบวนการปฏิบัติงานเพื่อลดมูลเหตุของโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหายจากการปฏิบัติงานที่อาจเกิดการทุจริตเป็นสำคัญอันเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงใกล้ชิดกับการทุจริตกล่าวคือ ยิ่งมีสถานการณ์หรือสภาวการณ์ของการขัดกันของผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมมากเท่าใด ก็ยิ่งมีโอกาสก่อให้เกิดหรือนำไปสู่การทุจริตมาก หรือหากมีการให้ - การรับของขวัญและผลประโยชน์ หรือการรับสินบน ก็ยิ่งมีโอกาสก่อให้เกิดการทุจริตมากขึ้น

การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดการทุจริตในครั้งนี้ ได้นำเอาความเสี่ยงในด้านต่าง ๆ มาดำเนินการวิเคราะห์ตามกรอบมาตรฐาน COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Tread way Commission) และตามบริบทการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน และสามารถกำหนดมาตรการแนวทางการป้องกันยับยั้งการทุจริต หรือปิดโอกาสการทุจริต และเพื่อกำหนดมาตรการหรือแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบ การกระทำผิดวินัยของเจ้าหน้าที่รัฐเป็นปัญหาสำคัญและพบบ่อยอีกด้วย

การวิเคราะห์ความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบในการปฏิบัติราชการ โดยการวิเคราะห์เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยเสี่ยงที่อาจเป็นเหตุทำให้

(๑) การปฏิบัติราชการตามอำนาจหน้าที่ของข้าราชการขาดความรับผิดชอบที่เพียงพอ

(๒) การปฏิบัติหน้าที่ไปในทางที่ทำให้ประชาชนขาดความเชื่อถือในความมีคุณธรรม ความมีจริยธรรม

(๓) การปฏิบัติหน้าที่โดยการขาดความคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน และการยึดมั่นในหลักธรรมาภิบาล

จังหวัดสมุทรสาคร โดยศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริตจังหวัดสมุทรสาคร (ศปท.จ.สค.) ได้รวบรวมการวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนในการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบจากส่วนราชการสังกัดราชการบริหารส่วนภูมิภาคจังหวัดสมุทรสาคร และจัดทำเป็นรายงานการวิเคราะห์ความเสี่ยงในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนในการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบ จังหวัดสมุทรสาคร ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๙

๔.การดำเนิน...

๔. การดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริตในการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบของจังหวัดสมุทรสาคร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

(๑) การพิจารณากลุ่มประเภทรูปแบบ/พฤติกรรมความเสี่ยงการทุจริต ดังนี้

☞ **กระบวนงานอนุมัติ อนุญาตของทางราชการ**

- การตรวจสอบเอกสารหลักฐานไม่ครบถ้วน แต่รับเรื่องไว้
- การตรวจสอบสถานที่ตั้ง โดยไม่ได้ลงไปตรวจสอบสถานที่
- การใช้ดุลพินิจพิจารณาอนุมัติ อนุญาต
- การชำระค่าธรรมเนียม
- การรับคำร้อง/สอบสวน

☞ **กระบวนงานการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ**

- การปฏิบัติไม่เป็นไปตามขั้นตอนการปฏิบัติงาน
- การเบิกจ่ายเงิน
- การเรียกเก็บค่าธรรมเนียม
- การตรวจสอบ ติดตามกำกับดูแลการดำเนินงานของสถานประกอบการ
- การกำกับดูแลในการเสนอความเห็นของพนักงานคุมประพฤติ
- การดำเนินการยึด อายัด และจำหน่ายทรัพย์สินตามคำสั่งศาลฯ
- การบริหารจัดการแรงงานต่างด้าว

☞ **กระบวนงานการใช้จ่ายงบประมาณ**

- การกำหนดขอบเขตงาน (TOR)
- การพิจารณาคุณสมบัติของผู้ประกอบการ
- การบริหารสัญญา และการตรวจรับพัสดุ

(๒) การพิจารณากระบวนงานที่เข้าข่ายมีโอกาสเสี่ยงต่อการทุจริต

- การรับ - จ่ายเงิน
- การบันทึกบัญชี รับ - จ่าย /การจัดทำบัญชีทางการเงิน
- การกำหนดร่าง TOR
- การกำหนดคุณลักษณะวัสดุ ครุภัณฑ์ การกำหนดคุณสมบัติผู้เข้าเสนอราคา
- การตรวจรับวัสดุ ครุภัณฑ์
- การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ไม่เป็นไปตามขั้นตอนและระเบียบการจัดซื้อจัดจ้าง

(๓) ความเสียหายที่จะเกิดขึ้นหากไม่มีการป้องกันที่เหมาะสม

- สูญเสียงบประมาณ
- หน่วยงานเสื่อมเสียชื่อเสียงและขาดความน่าเชื่อถือ

(๔) แนวทางการป้องกันความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต

๔.๑) การจัดทำประกาศจังหวัดสมุทรสาคร เรื่อง นโยบายการไม่รับของขวัญของกำนัลจากการปฏิบัติหน้าที่ “No Gift Policy” มาตรการป้องกันการรับสินบนเพื่อการทุจริตและประพฤติมิชอบของหน่วยงานในจังหวัดสมุทรสาคร และมาตรการป้องกันการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมโดยผู้ว่าราชการจังหวัดสมุทรสาครได้แจ้งส่วนราชการให้ข้าราชการ พนักงานราชการ ลูกจ้างประจำ และบุคลากรภาครัฐทุกระดับได้รับทราบประกาศจังหวัด แนวทาง มาตรการต่าง ๆ และถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด

๔.๒) ผู้ว่าราชการจังหวัด รองผู้ว่าราชการจังหวัด และหัวหน้าส่วนราชการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา โดยนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ ตลอดจนหลักศีลห้ามาประพฤติปฏิบัติ

๔.๓) การตรวจ...

๔.๓) การตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่รัฐอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

๔.๔) จัดช่องทางการร้องเรียนเกี่ยวกับการทุจริตและประพฤติมิชอบ ได้แก่ ช่องทางการร้องเรียนการทุจริตบนเว็บไซต์จังหวัดสมุทรสาคร (www.samutsakhon.go.th) สายตรงถึงผู้ว่าราชการจังหวัด/รองผู้ว่าราชการจังหวัด เฟสบุ๊คจังหวัดสมุทรสาคร ด้วยตนเองที่ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริตจังหวัดสมุทรสาคร ศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดสมุทรสาคร ไลน์ศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด กลุ่มงานจริยธรรมจังหวัด สำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด สายด่วนศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด ๑๕๖๗ สายด่วน ป.ป.ช. ๑๒๐๕ สายด่วน ป.ป.ท. ๑๒๐๖

๕. สรุปผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน

จังหวัดสมุทรสาครได้รวบรวมข้อมูลจากส่วนราชการสังกัดราชการบริหารส่วนภูมิภาคจังหวัดสมุทรสาคร เพื่อนำมาประกอบการวิเคราะห์ความเสี่ยงในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนในการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตหรือประพฤติมิชอบ หรืออาจก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมจังหวัดสมุทรสาคร และนำมากำหนดพฤติกรรมที่นำไปสู่การเกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมและการเรียกรับสินบน ซึ่งอาจส่งผลให้เกิดการทุจริตประพฤติมิชอบได้ ดังนี้

(๑) กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างไม่เป็นไปตามระเบียบ

(๒) การใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่เรียกรับผลประโยชน์

(๓) การเอื้อประโยชน์ต่อพวกพ้อง

(๔) การใช้ดุลพินิจพิจารณาอนุมัติ อนุญาต

การวิเคราะห์ความเสี่ยงที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต หรืออาจก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม จังหวัดสมุทรสาครได้วิเคราะห์ถึงโอกาสและผลกระทบที่จะเกิดการทุจริต ประพฤติมิชอบ หรือการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม โดยวิเคราะห์จากพฤติกรรมดังกล่าวข้างต้นแล้ว นำมากำหนดเกณฑ์การประเมินมาตรฐานที่จะใช้ในการประเมินความเสี่ยงการปฏิบัติงานที่อาจเกิดก่อให้เกิดการทุจริต หรืออาจก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมของจังหวัดสมุทรสาคร ดังนี้

๕.๑ การกำหนดเกณฑ์การประเมินมาตรฐาน

- เกณฑ์มาตรฐานระดับโอกาสที่เกิดความเสี่ยง

ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	โอกาสเกิดขึ้นเป็นประจำ
๔	สูง	โอกาสเกิดขึ้นบ่อยครั้ง
๓	ปานกลาง	โอกาสเกิดขึ้นบ้าง
๒	น้อย	โอกาสเกิดขึ้นน้อย
๑	น้อยมาก	โอกาสเกิดขึ้นยาก
๐	ไม่มี	ไม่มีโอกาสเกิดขึ้น

เกณฑ์มาตร...

- เกณฑ์มาตรฐานระดับความรุนแรงของผลกระทบ

ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	ลงโทษทางวินัยร้ายแรง ไล่ออก
๔	สูง	ลงโทษทางวินัยร้ายแรง ปลดออก
๓	ปานกลาง	ลงโทษทางวินัยไม่ร้ายแรง ลดเงินเดือน
๒	น้อย	ลงโทษทางวินัยไม่ร้ายแรง ตัดเงินเดือน
๑	น้อยมาก	ลงโทษทางวินัยไม่ร้ายแรง ภาคทัณฑ์
๐	ไม่มี	ไม่มีผลกระทบ

๕.๒ การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

ระดับความเสี่ยง คือ การแสดงถึงระดับความสำคัญในการบริหารความเสี่ยง โดยพิจารณาจากผลคูณของระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงกับระดับความรุนแรงของผลกระทบของแต่ละสาเหตุ (โอกาส x ผลกระทบ) และนำมาจัดระดับความสำคัญของความเสี่ยง โดยมีการกำหนดแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Profile) ดังนี้

โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง X ระดับความรุนแรงของผลกระทบ = คะแนนระดับความเสี่ยง

- **เกณฑ์ความสามารถในการยอมรับความเสี่ยง**

ระดับ	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนนระดับความเสี่ยง	คำอธิบาย
๔	สูงมาก	๑๙ - ๒๕	จำเป็นต้องเร่งจัดการความเสี่ยง มีมาตรการลดและประเมินซ้ำ หรือถ่ายโอนความเสี่ยง
๓	เสี่ยงสูง	๑๓ - ๑๘	จำเป็นต้องเร่งจัดการความเสี่ยง มีมาตรการลดความเสี่ยง เพื่อให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้
๒	ปานกลาง	๗ - ๑๒	ยอมรับความเสี่ยง ควรมีมาตรการควบคุมป้องกันไม่ให้ความเสียงเคลื่อนย้ายไปอยู่ในระดับที่ยอมรับไม่ได้
๑	น้อย	๑ - ๖	ยอมรับความเสี่ยง ควรมีมาตรการควบคุมเพื่อไม่ให้เกิดขึ้น

ผลการวิเคราะห์...

- **ผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน หรืออาจก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมของจังหวัดสมุทรสาคร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙**

ลำดับ	ปัจจัยความเสี่ยงในการเกิดทุจริต	โอกาส (ก)	ผลกระทบ (ข)	ระดับความเสี่ยง (ก)X(ข)	ระดับความเสี่ยง
๑	การเอื้อประโยชน์ต่อพวกพ้อง	๓	๓	๙	ปานกลาง
๒	การใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ตามกฎหมายหรือการให้บริการตามภารกิจเรียกรับผลประโยชน์	๓	๓	๙	ปานกลาง
๓	. กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างไม่เป็นไปตามระเบียบ (การกำหนดขอบเขตงาน (TOR)/ การพิจารณาคุณสมบัติของผู้ประกอบการ/ การบริหารสัญญา และการตรวจรับพัสดุ)	๓	๔	๑๒	ปานกลาง
๔	การใช้ดุลพินิจพิจารณาอนุมัติ อนุญาต	๓	๓	๙	ปานกลาง
๕	การตรวจสอบเอกสารหลักฐานในการอนุมัติอนุญาต	๓	๒	๖	น้อย

- **เกณฑ์มาตรฐานระดับความเสี่ยง (Degree of Risk)**

จากตารางการวิเคราะห์ความเสี่ยง สามารถจำแนกความเสี่ยงออกเป็น ๒ ระดับ คือ

ระดับความเสี่ยงน้อย : ยอมรับความเสี่ยง ควรมีมาตรการควบคุมเพื่อไม่ให้เกิดขึ้น ได้แก่ การเบียดบังทรัพย์สินหรือเวลาของราชการไปใช้ประโยชน์ส่วนตนหรือผู้อื่น

ระดับความเสี่ยงปานกลาง : ยอมรับความเสี่ยง ควรมีมาตรการควบคุมป้องกันไม่ให้ความเสี่ยงเคลื่อนย้ายไปอยู่ในระดับที่ยอมรับไม่ได้ ได้แก่ การเอื้อประโยชน์ต่อพวกพ้อง การใช้อำนาจหน้าที่เรียกรับผลประโยชน์ กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างไม่ถูกต้องตามระเบียบ และการเบิกจ่ายงบประมาณไม่ถูกต้องตามระเบียบ

๖. แผนจัดการความเสี่ยงเพื่อป้องกันการทุจริต

ปัจจัยที่จะเกิดความเสี่ยง	โอกาสและผลกระทบ			มาตรการจัดการความเสี่ยง	ระยะเวลาดำเนินการ				ผู้รับผิดชอบ
	โอกาส	กระทบ	ระดับความเสี่ยง		ไตรมาส ๑	ไตรมาส ๒	ไตรมาส ๓	ไตรมาส ๔	
๑. การเอื้อประโยชน์ต่อพวกพ้อง (ด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่)	๓	๓	๙	ควบคุม กำกับ ดูแลให้ข้าราชการ และบุคลากรปฏิบัติตามนโยบายเกี่ยวกับความโปร่งใส การเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม อย่างเคร่งครัด ได้แก่ ๑.๑ ไม่ใช้ตำแหน่งหน้าที่ราชการเพื่อให้ได้มาซึ่งผลประโยชน์ส่วนตน ไม่ว่าจะเป็นของขวัญ รางวัล ความก้าวหน้า หรือผลประโยชน์ในรูปแบบใด ๆ ๑.๒ หลีกเลี่ยงสถานการณ์ที่อาจก่อให้เกิดผลต่อการดำรงไว้ซึ่งความเที่ยงธรรม หรือนำไปสู่การขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ส่วนตน และผลประโยชน์ส่วนรวม	←	—	—	→	ทุกส่วนราชการ

				๑.๓ แก้ไขปัญหาความขัดแย้งในผลประโยชน์ โดยยึดมั่นในผลประโยชน์ของทางราชการเป็นสำคัญ ๑.๔ หลีกเลี่ยงกิจกรรมใด ๆ ที่ทำให้องค์กรเสื่อมเสียชื่อเสียง ประชาชนขาดความไว้วางใจ ๑.๕ ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ หรือคำแนะนำเกี่ยวกับการให้ การรับของขวัญ ของกำนัลการรับรอง และการจัดการกับผลประโยชน์ทับซ้อน ๑.๖ ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ หรือคำแนะนำเกี่ยวกับการให้การรับของขวัญ ของกำนัล การรับรอง และการจัดการกับผลประโยชน์ทับซ้อนหรือการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม ๑.๗ ให้มีการจัดทำขั้นตอนการปฏิบัติและวิธีการในการพิจารณาโยกย้าย เลื่อนตำแหน่ง หรือรับสมัครบุคคลเข้าปฏิบัติงานและเผยแพร่ให้บุคคลทั่วไปได้รับทราบ ๑.๘ ไม่มีส่วนได้ส่วนเสียต่อพื้นที่หรือสถานที่ที่ใช้จัดทำโครงการต่าง ๆ ในการจัดทำโครงการฝึกอบรม ศึกษาดูงาน ประชุมและสัมมนาต่าง ๆ					
๒. การใช้อำนาจหน้าที่เรียกรับผลประโยชน์ (ด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่)	๓	๓	๙	ประกาศนโยบาย ไม่รับของขวัญของกำนัลจากการปฏิบัติหน้าที่ (No Gift Policy) รวมถึง ควบคุม กำกับดูแลให้ข้าราชการ และบุคลากรปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตจังหวัดสมุทรสาครอย่างเคร่งครัด ได้แก่ ๒.๑ ต้องไม่ถามนำถึงการให้ การรับของขวัญของที่ระลึก ของกำนัลหรือผลประโยชน์ใด ๆ ๒.๒ หากมีสถานการณ์ดังกล่าวเกิดขึ้น ควรปฏิเสธการรับของกำนัล ของขวัญหรือผลประโยชน์อื่นใด โดยอธิบายว่าเป็นการขัดต่อกฎหมาย นโยบายของรัฐความเป็นกลางในการปฏิบัติหน้าที่ ๒.๓ ไม่รับหรือไม่ให้เงินสด เช็ค พันธบัตร หุ้น ทองคำ อัญมณี อสังหาริมทรัพย์ หรือสิ่งอื่นใด ๆ เช่น ลดราคา การรับความบันเทิง การรับบริการ การรับการฝึกอบรม หรือสิ่งอื่นใดในลักษณะเดียวกัน ๒.๔ ไม่ยินยอมหรือรู้เห็นเป็นใจให้บุคคลในครอบครัวให้หรือรับของขวัญหรือประโยชน์อื่นใดกับผู้ที่มีความเกี่ยวข้องในการปฏิบัติหน้าที่ ๒.๕ ก่อนรับหรือให้ของขวัญ ของที่ระลึกของกำนัลหรือประโยชน์ใด ๆ ควรตรวจสอบให้แน่ใจว่าได้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินโดยธรรมจรรยา ๒.๖ เก็บรักษาหลักฐานการใช้จ่ายเงินที่แสดงมูลค่าของขวัญของที่ระลึกเพื่อการตรวจสอบ ๒.๗ กรณีได้รับมอบหมายหรือได้รับอนุญาตจากผู้บังคับบัญชาให้ไปช่วยเหลือหน่วยงานภายนอกอาจรับเงินค่าสมนาคุณสิ่งของหรือของขวัญตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลัง	◄	—	—	►	ทุกส่วนราชการ

ปัจจัยที่จะเกิดความเสี่ยง	โอกาสและผลกระทบ			มาตรการจัดการความเสี่ยง	ระยะเวลาดำเนินการ				ผู้รับผิดชอบ
	โอกาส	กระทบ	ระดับความเสี่ยง		ไตรมาส ๑	ไตรมาส ๒	ไตรมาส ๓	ไตรมาส ๔	
๓. กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างไม่เป็นไปตามระเบียบ (การกำหนดขอบเขตงาน (TOR)/ การพิจารณาคุณสมบัติของผู้ประกอบการ/ การบริหารสัญญาและการตรวจรับพัสดุ) (ด้านการใช้จ่ายงบประมาณ)	๓	๔	๑๒	๓.๑ ควบคุม กำกับดูแล ให้ข้าราชการ และบุคลากรให้ปฏิบัติ ตามหลักเกณฑ์และแนวทางการจัดซื้อจัดจ้างอย่างเคร่งครัด ๓.๒ ควบคุม กำกับดูแล ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบด้านการจัดซื้อจัดจ้างจัดทำรายงานสรุปการจัดซื้อจัดจ้างรายเดือน และเสนอให้หัวหน้าส่วนราชการรับทราบทุกครั้ง ๓.๓ ควบคุม กำกับดูแล ให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านพัสดุ และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้างต้องไม่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับผู้เสนองานในการจัดซื้อจัดจ้าง หรือการใช้งบประมาณของรัฐ ๓.๔ ควบคุม กำกับ ดูแล ให้ข้าราชการ และบุคลากรให้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างอย่างเคร่งครัด	◄	─	─	►	ทุกส่วนราชการ
๔. การใช้ดุลพินิจพิจารณาอนุมัติอนุญาต (ด้านการพิจารณาอนุมัติ อนุญาตของทางราชการ)	๓	๓	๙	๔.๑ ออกแบบกระบวนงานโดยให้เจ้าของเรื่อง ออกตรวจสอบ/ประเมิน พร้อมหัวหน้ากลุ่มงานหรือจัดตั้งเป็นคณะทำงานร่วม ๔.๒ นำระบบอิเล็กทรอนิกส์มาช่วยในการอนุมัติ อนุญาต โดยส่วนราชการสามารถตรวจสอบย้อนกลับการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ ซึ่งจะทำให้เจ้าหน้าที่ไม่สามารถอ้างเหตุไม่ดำเนินการ และเป็นการป้องกันการเรียกรับผลประโยชน์ ๔.๓ กำหนดแบบฟอร์มการตรวจสอบและคู่มือหลักเกณฑ์ใช้เป็นแนวทางมาตรฐานเดียวกันเพื่อลดการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ ๔.๔ เพิ่มทางเลือกโดยให้บุคคลที่สามเป็นผู้ดำเนินการตรวจสอบ ประเมินและจัดทำรายงานผล	◄	─	─	►	ส่วนราชการที่มีงานอนุมัติอนุญาต
๕. การตรวจสอบเอกสารหลักฐานในการอนุมัติอนุญาต (ด้านการพิจารณาอนุมัติ อนุญาตของทางราชการ)	๓	๒	๖	๕.๑ ประชาสัมพันธ์หลักเกณฑ์/เอกสารที่ใช้ในการยื่นคำร้องให้ผู้รับบริการทราบ/คู่มือการให้บริการตาม พระราชบัญญัติการอำนวยการความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ ๕.๒ ขยายช่องทางการให้บริการที่มากขึ้น/สามารถขอรับบริการผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ ๕.๓ เน้นย้ำแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการให้บริการเพื่อให้เจ้าหน้าที่ทราบอย่างสม่ำเสมอรวมทั้งสร้างวัฒนธรรมองค์กรป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนในการปฏิบัติงาน	◄	─	─	►	ส่วนราชการที่มีงานอนุมัติอนุญาต

****